ფასი 15 კაპ.

სალიტერატურო გაზეთი

№ 3 | საქ. საბჭ. მწერლების ფედერაციის ათდღიური გაზეთი | № 3
1931 წ. ნოემბრის 21

პროლეტარული ლიტერატურის გენერალური თემა

პარტიის მოწოდება: „საუკეთესო მუშების, საუკეთესო სპეციალისტების, საუკეთესო სამეურნეო მუშაკების, **საუკეთესო აგრონომების, საუკეთესო ქარხნების და მაღაროების, საუკეთესო საბჭოთა მეურნეობების** და კოლმეურნეობების სახელი **მთელმა ქვეყანამ უნდა იცოდეს“ — პირველ ყოვლისა პროლეტარულ მწერლობას** აკისრებს უდიდეს ამოცანებს. საჭიროა შრომის გმირების, **ხუთწლედის ენტუზიასტების გამოცდილების** და ცოდნის გავრცელება, **საჭიროა, რომ საბჭოთა კავშირის** და მთელი ქვეყნის მშრომელი მასები იცნობდენ ხუთწლედის ამ გმირებს.

პროლეტარული ლიტერატურის ნამდვილ გმირებათ დღეს უნდა გახდენ სოციალისტური აღმშენებლობის გმირები — **დამკვრელები.** მწერლობამ უნდა გვიჩვენოს ჩვენი ეპოქის თავდებითი ტიპები — დამკვრელი მუშები.

ხუთწლედის გმირების ჩვენებაში იყრის თავს ეხლა პროლეტარული ლიტერატურის შემოქმედების ყველა ძირითადი საკითხები.

სოციალისტური მშენებლობის ენტუზიასტების ჩვენება წარმოადგენს დღეს პროლეტარული ლიტერატურის გენერალურ თემას. სოც-შეჯიბრების გმირების, დამკვრელი მუშების გარეშე დღეს არ შეიძლება შეიქმნას დიდი ლიტერატურა.

გმირების ჩვენების საკითხი უნდა გავიხილოთ პროლეტარული ლიტერატურის მსოფლიო ისტორიულ ამოცანების საფუძველზე, ე. ი. ყველაფერ იმის საფუძველზე, რასაც დღეს ჩვენ ვაერთიანებთ ბოლშევიზმის დიადი ხელოვნების შექმნის ლოზუნგს ქვეშ.

რას წარმოადგენს ისეთი მოვლენები, როგორიც არის დამკვრელობა, სოც-შეჯიბრება, **კოლ-მოძრაობა** და ა. შ. ? — ეს არის კაცობრიობის საზოგადოებრივ პრაქტიკის ჯერ არ ნახული მაღალი ფორმა, კაცობრიობის ისტორიის ახალი ფურცელი, როდესაც მშრომელი მასები ამყარებენ ახალ შინაარსიან ურთიერთობას ადამიანებს შორის, როდესაც გასაქანი ეძლევა მშრომელი მასების ნიჭს და უნარს, როდესაც მოქმედებაში შედის სრულიად ახალი კანონზომიერება, რომელიც აყალიბებს ახალ სოციალისტურ ადამიანს.

ჩვენ ამ დიადი საქმის ჩასახვის, განვითარების დროს ვცხოვრობთ, ვმონაწილეობთ მასში. პროლეტარული ლიტერატურის მსოფლიო ისტორიულ ამოცანას წარმოადგენს ყველაფერ ამის ჩვენება.

ამ ლოზუნგის განხორციელების საქმეში მწერალი ბევრ სიძნელეს ხვდება. მუშაობის ეს სფერო ახალია. ამიტომ საჭირო ხდება სრულიად დამოუკიდებელი მუშაობა. უნდა ვეძიოთ საუკეთესო გზები, რათა ქვეყანას ვუჩვენოთ სოციალისტური მშენებლობის საუკეთესო, მოწინავე ადამიანები.

ამ საქმეში უძლური გამოჩნდება ის მწერალი, რომელიც არ იქნება შეიარაღებული თავისი კლასის თეორიით — მარქსიზმ — **ლენინიზმით,** უძლური აღმოჩნდება მწერალი, რომელსაც არ შეეძლება ცხოვრების ანალიზი მთელი თავისი წინააღმდეგობებით, რომელიც ვერ შესძლებს მოვლენების ზედაპირის იქით დაინახოს [illegible] შინაარსი. ამ საქმეში უდიდეს მტერს წარმოადგენს ემპირიზმი, სქემატიზმი და ზერელე ფაქტოგრაფია.

ხუთწლედის გმირების მხატვრული ჩვენება ჩვენში ჯერ კიდევ [illegible] ობს. პროლეტარული მწერლების საგრძნობმა ნაწილმა დაუშვებელი გულგრილობა გამოიჩინა ამ დიდი საქმისადმი.

გადამწყვეტი ბრძოლა უნდა გამოეცხადოს მემარჯვენე — ოპორტუნისტულ განწყობილებებს, რომელიც მდგომარეობს ხუთწლედის გმირების ჩვენების შეუფასებლობაში, რომელსაც ადგილი აქვს ცალკეულ პროლეტ-მწერლებში, რომლებიც „მე-[illegible]“ [illegible] ამ საქმეს.

ამ ამოცანის განხორციელების გარეშე პროლეტარული მწერლობა ყოველთვის ჩამორჩება უკან რეკონსტრუქციის დიად ეპოქას, ამ ამოცანის განხორციელების გარეშე არ შეიძლება ლაპარაკი პროლეტარული მწერლების ნამდვილ გადახალისებაზე.

მთელი ჩვენი ყურადღება სოციალისტური ქვეყნის მშენებლობის მხატვრულ ჩვენებას!

რომენ როლანის წერილი

სალამი ამომავალ მზეს!

ხელოვანს, თუნდაც ის მონაწილეობას იღებდეს როგორც მე, თანამედროვე საზოგადოებრივ ცხოვრებაში, არ შეუძლია თავის თავი ჩასთვალოს საკმაოდ კომპეტენტურად, რათა გამოსთქვას თავისი აზრი ეკონომიკისა და მრეწველობის საკითხებზე; როცა ესმის ამბები იმ უდიდეს აღმშენებლობის შესახებ, რომელიც სწარმოებს საბჭოთა კავშირში, მას შეუძლია გამოსთქვას მხოლოდ თავისი აღტაცება, მისი ასეთი მძლავრი გაქანების გამო.

მაგრამ არის სფერო, რომლის შესახებაც მას შეუძლია ილაპარაკოს, ვინაიდან ის მას ეკუთვნის კანონით, — ეს არის ადამიანის აზროვნების სფერო და, აქაც ის სიხარულით უნდა მიესალმოს საბჭოთა კავშირის მიღწევებს. საბჭოთა კავშირში იქმნება არა მარტო გიგანტური ფაბრიკები და ძლიერი მანქანები. იქ — და ეს ჩემი აზრით ყველაზე უფრო მაღალი და უმშვენიერესია, — იქმნებიან მილიონობით ახალი ადამიანები, მთელი თაობა უშიშარ, ჯანმრთელ, ღონიერ, უანგარო ადამიანებისა, რომელთაც აღფრთოვანებს ახალი ქვეყნის ანთებული რწმენა.

დაჩანაგებულ კაცობრიობას, რომელშიაც ცეცხლი ქრება, სასიკვდილო ხმაურებით სავსე უნაყოფო ღამეში თქვენ აწვდით, ახალი დღის ლამპარს, იდეალს, რომელიც ეყრდნობა რეალურ სინამდვილეს და მთელ ნაკადს ახალგაზრდა ენერგიისა, რომელსაც შეუძლიან განახორციელოს ეს იდეალი.

დასავლეთის ბინდში მყოფნი ჩვენ ვხედავთ, თუ როგორ ინთება აღმოსავლეთში ახალი დღის განთიადი, განთიადი ყოვლის შემძლე შრომისა, რომელიც აყურებს ახალი ეპოქის [illegible] ჰორიზონტებს.

რ. როლანი.

სალამი ამომავალ მზეს! მე ვეგებები მას, მე მოვდივარ თქვენთან. მე მომყავს თან ისინი, რომელნიც, როგორც მე, მობრუნდენ პირით სინათლისაკენ, სახარების სიტყვებით რომ ვსთქვათ: „დეე მკვდრებმა დამარხონ თავიანთი მკვდრები“.

თქვენ, ამხანაგებო, განსაკუთრებით თქვენს ახალგაზრდობას, მე შემიძლია გითხრათ მხოლოდ ერთი: დაბრკოლებებისა და საშიშროების დროს, რომელიც თქვენ გადაგეღობებიან წინ, როცა დაღლილობის სიმძიმე დააწვება თქვენს მხრებს, გახსოვდეთ ყოველთვის, რომ ჩემი გმირის ჟან კრისტოფის მსგავსად, თქვენ მიგყავთ მხრებით კაცობრიობა. თქვენ გადაგყავთ იგი ნიაღვარზე; დეე თქვენივე ტვირთი იყოს თქვენი გამამხნევებელი: თქვენ იბრძვით კაცობრიობისათვის. არ არსებობს ხვედრი უფრო დიადი.

ლენინური ეტაპისათვის ლიტერატურის მეცნიერებაში

სოციალიზმის პერიოდში შესვლა, სოციალისტური ეკონომიკის საძირკვლის ამოშენება მიმდინარე წელში, კლასობრივ ძალების გადაჯგუფება, რომელიც ხდება ჩვენს ქვეყანაში — იწვევს კლასთა ბრძოლის უკიდურეს გამწვავებას.

სოციალისტური ძალების წინსვლა, კულაკობის როგორც კლასის ლიკვიდაცია, მთლიანი კოლექტივიზაციის საფუძველზე, იწვევს კლასიური მტრების გააფთრებულ წინააღმდეგობას.

ჩვენი ქვეყნის განვითარების თანამედროვე პერიოდი ახალი სახით სვამს პრობლემებს იდეოლოგიური ფრონტის ყველა სფეროებში.

უკანასკნელ ხანებში ჩატარებული დისკუსიები თეორეტიულ ფრონტზე — ფილოსოფიის, ისტორიის, პოლიტიკური ეკონომიის, ლიტერატურის მეცნიერების და სხვ. დარგებში წარმოადგენს გამწვავებულ კლასობრივ ბრძოლის ერთ-ერთ სახეობას.

იმ როლისაგან, რომელსაც ასრულებს თეორია კლასთა ბრძოლის პრაქტიკაში, აუცილებლათ გამომდინარეობს ის, რომ თვით თეორია ხდება კლასთა ბრძოლის ასპარეზათ. კლასიური ინტერესები ეხება თეორეტიული ფრონტის ყველა დარგებს (მეცნიერება, ფილოსოფია, ხელოვნება და სხვა). უკანასკნელ ხანებში აღმოჩენილი მავნებლური ორგანიზაციები, რომლებიც ამზადებდენ კაპიტალისტურ ინტერვენციას საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ, თავიანთ მავნებლურ პრაქტიკას საფუძვლათ მავნებლურ „თეორიებს“ უდებენ (კონდრატიევ-გრომანის „გენეტიკურ-[illegible] თეოლოგიაზე“, რუბინის მენშევიკურ - იდეალისტური ეკონომიური თეორია, პერევერზევის შეხედულებანი ლიტერატურის მეცნიერებაში და სხვ.).

ამხ. ლ. ბერია
საქ. კომ. პარ. (ბ) ცეკას პირველი მდივანი და ა.კ.პ. (ბ) სამხარეო კომიტეტის მეორე მდივანი.

ამხ. მ. ორახელაშვილი
საქ. კ. პ. (ბ) სამხარეო კომიტეტის პირველი მდივანი

ამხ. ვ. პოლონსკი
აზერბეიჯანის კ. პ. (ბ) ცეკას პირველი მდივანი და საქ. კ. პ. (ბ) სამხარეო კომიტეტის მესამე მდივანი

გამწვავებულ კლასობრივ ბრძოლის პირობებში განსაკუთრებით მკვეთრად დაისვა პლეხანოვის თეორეტიული მემკვიდრეობის გადაფასების საკითხი.

გავრცელებული იყო შეხედულება, რომელსაც განსაკუთრებით ენერგიულად იცავდენ მომენშევიკო — იდეალისტები (დებორინი და სხვ.), რომ თითქოს ერთია პლეხანოვი პოლიტიკოსი და მეორე თეორეტიკოსი, რომ ერთია პლეხანოვის პოლიტიკური მენშევიზმი და მეორე მისი ფილოსოფიურ-ესტეტიურ - ლიტერატურული შეხედულებები. მაგრამ ეს უდავოდ შემცდარი მოსაზრება იყო. პლეხანოვ-პოლიტიკოსსა და პლეხანოვ - თეორეტიკოსს შორის არ არის განსხვავება. პლეხანოვი მთლიანი ფიგურაა, რომელიც ერთნაირ თვალსაზრისს ატარებდა დაწყებული პოლიტიკიდან და გათავებული ხელოვნება - ლიტერატურით და ფი[illegible] პლეხანოვის პრაქტიკა კლასთა ბრძოლაში და მისი თეორეტიული შეხედულებანი უწყვეტ ერთიანობაში იმყოფება. მენშევიზმი პოლიტიკაში, ობიექტივიზმი ფილოსოფიაში, ისტორიაში, ხელოვნებაში და ლიტერატურაში—აი პლეხანოვის მთლიანი სახე. პლეხანოვი მენშევიკი პოლიტიკაში, მენშევიკი ისტორიული პროცესის გაგებაში, არ შეიძლება სხვა ყოფილიყო ფილოსოფიის ან ხელოვნება - ლიტერატურის საკითხებში.

რა საფუძვლებიდან, რომელი თვალთახედვიდან უნდა გამოვდიოდეთ პლეხანოვის მემკვიდრეობის შეფასების დროს?—ლენინის შეხედულებათა საფუძველზე უნდა იქნას გადაფასებული პლეხანოვის თეორეტიული შეხედულებები, ლენინის დიალექტიკის საფუძველზე უნდა იქნას გარკვეული პლეხანოვის საერთო - მეთოდოლოგიური თვალთახედვა.

გადამწყვეტ, არსებით პირობას ლიტერატურის მეცნიერების შემდგომი განვითარებისათვის წარმოადგენს ლენინის თეორეტიულ მემკვიდრეობის შეთვისება და დამუშავება. ლენინს აქვს უდიდესი სიმდიდრე, რომელიც ჩვენ უნდა შევითვისოთ და დავამუშაოთ ლიტერატურის მეცნიერების დარგში.

დღეს ჩვენი გადაუდებელი ძირითადი სამოქმედო პროგრამა უნდა იყოს ბრძოლა ლენინიზმისათვის ლიტერატურის მეცნიერებაში.

აქამდე ლენინის, როგორც თეორეტიკოსის როლს განზრახ ჩქმალავდენ. ამ საქმეში განსაკუთრებული „დამსახურება“ მიუძღვის დებორინის მომენშევიკო იდეალისტურ შკოლას. ეს შკოლა სრულიად ვერ აფასებდა ლენინის თეორეტიულ როლს ფილოსოფიაში, ესტეტიკაში, ხელოვნებაში, ლიტერატურაში.

ის ვერ აფასებდა რომ ლენინი იყო არა მარტო დიდი პრაქტიკოსი, პროლეტარიატის ბელადი, არამედ იგი იყო ამავე დროს უდიდესი თეორეტიკოსი, რომელმაც მარქსიზმი აიყვანა ახალ საფეხურზე.

როდესაც ვიბრძვით ბოლშევიკურ ლიტერატურის მეცნიერებისათვის, აუცილებელია გამოვარკვიოთ ის სხვაობა, რომელიც არსებობს ლენინის და პლეხანოვის მეთოდს შორის. აქ ჩვენ არსებით, ძირითად განსხვავებას ვნახავთ. პლეხანოვის მეთოდს ახასიათებს ანტიისტორიზმი, აბსტრაქტულობა, გადაჭარბებული ლოგიზაცია, ანტი-დიალექტიკა და სხვ. ლენინის მეთოდს კი ყოველთვის ახასიათებდა კონკრეტულ - ისტორიული პირობების გათვალისწინება, ცოცხალ საზოგადოებრივ ძალების ანალიზი, მოვლენებისადმი დიალექტიური მიდგომა, პარტიული თვალსაზრისი და სხვ.

ლენინის წერილები ტოლსტოის შესახებ წარმოადგენს ლიტერატურის საკითხებში დიალექტიკის მიხმარის იშვიათ ნიმუშს. ის, რაც ლენინს ყოველ თავის შრომაში ახასიათებს, ამ წერილებში განსაკუთრებით სიძლიერით მოჩანს: კონკრეტულ-ისტორიული და ღრმა პარტიული თვალსაზრისი.

ლენინი მხატვრულ ნაწარმოებს არ აშორებდა ისტორიულ პირობებს. ის

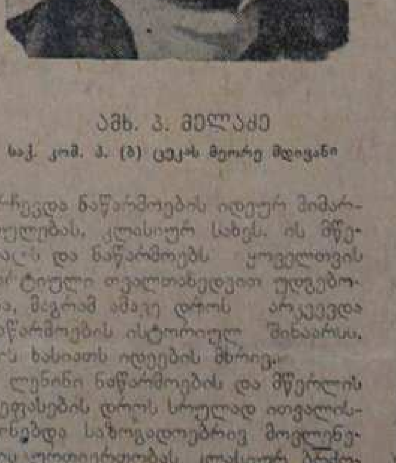

ამხ. პ. მელაძე
საქ. კომ. პ. (ბ) ცეკას მეორე მდივანი

არჩევდა ნაწარმოების იდეურ მიმართულებას, კლასიურ სახეს. ის მწერალს და ნაწარმოებს ყოველთვის პარტიული თვალთახედვით უდგებოდა, მაგრამ ამავე დროს არკვევდა ნაწარმოების ისტორიულ შინაარსს, მის ხასიათს იდეების მხრივ.

ლენინი ნაწარმოების და მწერლის შეფასების დროს სრულად ითვალისწინებდა საზოგადოებრივ მოვლენების ურთიერთობას კლასიურ ბრძოლაში.

ტოლსტოის მოძღვრების და შემოქმედების გარკვევაში და გათვალისწინებაში ლენინი ძირითადად უპირისპირდება პლეხანოვს. ამ უკანასკნელის აბსტრაქტიულობას ლენინი უპირისპირებდა მოვლენების კონკრეტულ-ისტორიულ პირობების გარკვევას.

გარდა ტოლსტოისა ლენინს სპეციალურად და კონკრეტულად თითქმის არცერთი მწერლის ან ლიტერატურული პრობლემის შესახებ არაფერი დაუწერია. მაგრამ შემცდარი იქნება მოსაზრება, რომელიც ფიქრობს თითქოს ლენინის სხვა ხასიათის ნაწერებში ცოტა მასალა იყოს ხელოვნების და ლიტერატურის თეორიის სა-

მრავლად ვპოულობთ ისეთ აზრებს, რომელთაც უახლოესი კავშირი აქვს ხელოვნების და ლიტერატურის სპეციფიურ პრობლემებთან. შემეცნების მატერიალისტური გაგება, შემეცნების კავშირი კლასიურ პრაქტიკასთან, შემეცნების სხვადასხვა პერიოდების და ფორმების სპეციფიურობა, აზროვნების და შეგრძნების ურთიერთობა, შეფასების პრობლემა, გენეზისი და ფუნქცია, კლასიური ეკვივალენტის პოვნა, ფორმის და შინაარსის ურთიერთობა, მხატვრულობის პრობლემები და სხვ. საკმაოდ არის გარკვეული ლენინის ნაწერებში. ლენინი საუკეთესო სქემას იძლევა ლიტერატურის ისტორიის სისტემატიური კურსის დასაწერად. მის მიერ აღნიშნული კაპიტალიზმის განვითარების ორი გზის (პრუსიული და ამერიკული) გათვალისწინების ნიადაგზე.

განსაკუთრებით უნდა შევჩერდეთ ერთ პრობლემაზე, რომელიც ფართოდ დააყენა ლენინმა. ეს არის თეორიის პარტიულობა. თეორია იყო და არის უაღრესად პარტიული. ლენინი არა ერთხელ აღნიშნავდა თეორიის პარტიულ ხასიათს.

თავის ცნობილ შრომაში **„მატერიალიზმი და ემპირიოკრიტიციზმი“** ლენინი ფილოსოფიას საზღვრავდა როგორც პარტიულ მეცნიერებას, ამხელდა რევიზიონისტებს, რომლებიც იცავდნენ თავიანთ არაპარტიულობით ფილოსოფიაში. ლენინი ამტკიცებდა, რომ არ არის და არ შეიძლება იყოს უპარტიო ფილოსოფია, რომ ადამიანები, რომლებიც იცავენ თავიანთ არაპარტიულობას, სინამდვილეში ეკუთვნიან რეაქციონურ ფილოსოფიას, რომელიც იცავს ბურჟუაზიის დიქტატურას. „მარქსი და ენგელსი,—სწერდა ლენინი,—თავიდან ბოლომდე პარტიულები იყვნენ ფილოსოფიაში“. სხვა ადგილას იმავე შრომაში ლენინი სწერდა: „მატერიალიზმი გულისხმობს ასე ვსთქვათ პარტიულობას, ყოველგვარი მოვლენის შეფასების დროს აუცილებლად დგომას პირდაპირ და საჯაროთ გარკვეულ საზოგადოებრივ ჯგუფის თვალსაზრისზე“.

მსგავსად იმისა, როგორც ფილოსოფოსი ვალდებულია იყოს პარტიული, ასევე ლიტერატურის მეცნიერიც ყოველთვის და ყოველ პირობებში [illegible] თვალსაზრისზე. მხოლოდ ასეთ პირობებში იქნება ლიტერატურათმცოდნეობა კლასიური მეცნიერება.

ლენინის მიერ თეორიის პარტიულობის მკვეთრ დაყენებას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს დღეს ჩვენი ლიტერატურის მეცნიერებისათვის.

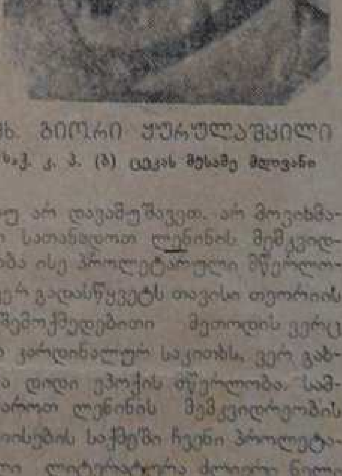

ამხ. ბიორი ჟურულაშვილი
საქ. კ. პ. (ბ) ცეკას მესამე მდივანი

თუ არ დავამუშავებთ, არ მოვიხმარეთ სათანადოთ ლენინის მემკვიდრეობა ისე პროლეტარული მწერლობა ვერ გადასწყვეტს თავისი თეორიის და შემოქმედებითი მეთოდის ვერც ერთ კარდინალურ საკითხს, ვერ გახდება დიდი ეპოქის მწერლობა. სამწუხაროთ ლენინის მემკვიდრეობის შეთვისების საქმეში ჩვენი პროლეტარული ლიტერატურა ძლიერ ნელი ნაბიჯით მიდის წინ.

როდესაც ვლაპარაკობთ ლენინის მემკვიდრეობის შეთვისებაზე, არ შეიძლება საქმე ისე წარმოვიდგინოთ თითქოს ყველაფერი ეს მშვიდათ მიმდინარეობდეს. ლენინის მემკვიდრეობის შეთვისება ნიშნავს ბრძოლას მარქსიზმისადმი მტრულად განწყობილ კონცეპციებისადმი, ყოველი სახის ოპორტუნიზმისადმი და დამახინჯებათადმი.

ამგვარად, **დღეს ჩვენს გადაუდებელ ძირითად ამოცანას წარმოადგენს ლენინის მემკვიდრეობის შეთვისება, ბრძოლა ლენინიზმისათვის ლიტერატურის მეცნიერებაში.**

მთელი ჩვენი ყურადღება ამ ამოცა-

რაჟდენ გვეტაძე

მწერლობის ზოგიერთ საკითხზე

[illegible]

ს. შანშიაშვილი

ეპოპეია 26 კომუნარზე

[illegible]

ს. შანშიაშვილი.

[illegible]

21 ნოემბერს, საღამოს ზუსტ 7 საათზე,
ი. ნინოშვილის სახელობის მწერალთა სასახლეში

მოხსენება

პოეზიის საწარმოო თათბირი

მომხსენებლები: ალ. სულავა,
კონსტ. ლორთქიფანიძე.

საქ. პრ მწ ასოციაციის სამდივნო.

ალ. სულავა

შემოქმედებითი დისკუსიისათვის

[illegible]

შირაქის ნავთი

[illegible]

იდეალიზმის ნარჩენების გამოცოცხლება

[illegible]

„О философии Грибоедова".

[illegible]

(გაგრძელება მე-4 გვ.)

კ. მელაძე

მემარჯვენე ტენდენციების წინააღმდეგ

(ნ. მიწიშვილის წერილის გამო)

[illegible]

„მესამე ინტერნაციონალის“ გლეხები

ორი ნოემბერი ქარიანი დღე იყო. თავლია ეტლი მიგვაქროლებდა მუხრანის ველებისაკენ.

შემთხვევითი მგზავრი ადასტურებ და ფაქტებს:

„მუხრანი დღეს ის აღარ არის, რაც იყო. იქ წინედ თავადიშვილების შიშით კაცი ვერ გაივლიდა. მშრომელები — მონები ვიყავით, ისინი კი ბატონები. ჰხედავთ გარშემოღლებულ გალავანს? ეს პატარა კრემლია, ეს იმათი ციხე-გალავანი და სასახლე იყო. ეხლა კი — შიგ მოთავსებულია ადმასკომი და სხვა საბჭოთა დაწესებულებები. წინედ სხვა და სხვა ერებს ერთმანეთზე აღიზიანებდენ, ეხლა მოკვდა ის დრო. მუხრანში 14 კოლმეურნეობაა და ყველა კოლმეურნეობებში შეხმატკბილებით მუშაობენ ყველა ერის მშრომელები. განსაკუთრებული ყურადღების ღირსია — „მესამე ინტერნაციონალი“.

ამჟამად მეც ეს უკანასკნელი მაინტერესებს.

მუხრანში — 34 ებრაელის ოჯახია. აქედან კოლმეურნეობაში გაერთიანებულია — 27 ოჯახი, დანარჩენი შვიდი — დღემდე ეწევიან ხარაზობას.

წინედ, თითქმის ყველანი — წარმოადგენდენ მეწვრიმანეთა მასას.

„მესამე ინტერნაციონალიც“ — ითვლის 34 ოჯახს. დანარჩენი შვიდი — ეს არის სხვა და სხვა ეროვნებათა ხალხი (ქართველი, სომეხი, აისორი, ოსი).

კოლმეურნეობა ჩამოყალიბდა 1930 წ. თებერვალში.

მუხრანში ჩასვლისთანავე თვალში მეცა მამა და შვილი, ორივენი გრძელი წვერებით, ერთი ოთხმოცი წლისა და მეორე — სამოცი წლისა, რომ ლებთაც მხრებზე მოეკიდათ ტომარა სავსე დარჩეული სიმინდით.

მომაგონდა შემთხვევითი მგზავრის სიტყვები:

„ებრაელებს ვეღარ იცნობთ, ისინი ის აღარ არიან, რაც წინედ იყვნენ. ეხლა მათ რაიონში საუკეთესო სახელი აქვთ და დანარჩენ გლეხებსაც ძალიან უყვართ „მესამე ინტერნაციონალის“ გლეხები.

მე კმაყოფილი ვარ, როცა თვით დავრწმუნდი ყოველივე ამაში.

მესამე ინტერნაციონალელი გლეხები ლაპარაკობენ ციფრებით.

ეს არ არის მშრალი ციფრები, ეს არის — ახალი ქვეყნისა და ახალი ადამიანების გამარჯვების საუკეთესოდ მეტყველი ამბები.

დღეს კოლექტივის განკარგულებაშია 67 ჰექტარი მიწა. აქედან 22 მიიღეს ამ დღეებში, 7 ჰექტ. იყო ჭაობიანი და ჯაგიანი.

38 ჰექტარი კი დამუშავებულ იქნა შემდეგ ნაირად:

1931 წლისათვის დათესილი იყო: სიმინდი — 19 ჰექტარი (გეგმით — 6 ჰექტარი), ხორბალი — 8 ჰექტარი (გეგმით 2 ჰექტარი), ქერი — 4 ჰექტარი (გეგმით 2 ჰექტარი), კართოფილი—2 ჰექტარი, სოიო — 1 ჰექტარი, ბოსტანი — (დათესილი იყო კომბოსტო, ლობიო, კიტრი, პამიდორი, წიწაკა, ჭარხალი, ნიორი) — 3 ჰექტარი, ახალი ხილის ბაღი —1 ჰექტარი.

საგაზაფხულო თესვის კამპანიის გადაჭარბებით ჩატარებისათვის რაიონის მიერ კოლმეურნეობამ მიიღო ჯილდო (გუთნები, ხილის სახმობი და სხვ.).

კოლექტივმა ააგო აგურხანა, სადაც გასულ წელს მუშაობდა 6 კაცი. მოჭრილია 112 ათასი ცალი აგური 16000 მ. ღირებულისა.

კოლექტივს აქვს საერთო სასადილო.

ანგარიშგება დაყენებულია თავის სათანადო სიმაღლეზე.

სანარდო მუშაობაზე გადასული არიან უკვე ხუთი თვე.

უნდა აღინიშნოს, რომ ებრაელი ქალები მუშაობენ არაჩვეულებრივი აქტივობით.

კოლექტივი შეუდგა შემოდგომის თესვას:

20 ჰექტარი პური. ასეთია ახალი გეგმა.

გეგმით განზრახულია აგრეთვე აშენებულ იქნეს ბოსელი, აგურხანის სარაიები, კრამიტის ქარხანა, საერთო საცხოვრებელი.

საერთო სახლი უნდა იქნეს 24 ოთახიანი (აქედან 4 ოთახი საერთო კრებებისათვის, ერთი კლუბი, ერთი სასადილო, ერთი სამზარეულო).

ზამთრისათვის უნდა ამოშრობილ იქნეს ჭაობები. ზამთარში უნდა მოიმარაგონ ქვა, კირი და ქვიშა. განზრახულია აგურხანის ერთი სამეურ გადიდება.

კოლექტივის ხელში გადადის დიდი წისქვილი და ელსადგური.

კოლმეურნეთა ბავშვების ასი პროცენტი სწავლობს შრომის სკოლაში. უმცროსებისათვის აღდგენენ წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციას და მათი განცხადებით — წელს აღარ იქნება არც ერთი უსწავლელი.

მოსდით გაზეთები.

აქვთ თავისი კედლის გაზეთი.

კოლმეურნეობის შეფია — ა.-კ. პოლიტსამმართველო.

კოლმეურნეთა თვალები ბრწყინავენ ენერგიულად.

მათი თავმჯდომარე, მორდებ ხარაზი, მეტის მეტად გამრჯე, მეყიოთი და იშვიათი ენერგიის პატრონი — ავტორიტეტულად გაიძახის:

— მუხრანს გადავაქცევთ ამ ქვეყნიურ სამოთხედ. ჩვენ მხოლოდ ოთხი რამ გვინდა საჩქაროდ და ყველამ ვისაც კი შეგიძლიათ, ხელი შეგვიწყვეთ: **ტრაქტორი, საერთო საცხოვრებელი, ჯიშიანი ძროხების ფერმა და კლუბი.**

მორდეხს მხარს უმშვენებს კოლექტივის მოანგარიშე, ახალგაზრდა კომკავშირელი დავიდი. იგი ძალიან აქტიურია, მიუხედავად იმისა, რომ დიდი დატვირთვა აქვს. იგი მუხრანის საბჭოს პრეზიდიუმის წევრია, კოოპერატივის სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარე და ეხმარება აგრეთვე მუხრანის სხვა კოლმეურნეობებსაც.

დიდი ხანი არ არის, რაც დავიდმა ტფილისში დაასრულა შვიდწლედი. მახსოვს, ვუცქერდი მას, როგორ ასრულებდა სცენაზე გლეხის როლს. ყველას გვაოცებდა მისი დამაჯერებელი კილო.

ეხლა აღარ მართებს.

იგი ნამდვილი გლეხია, ახალი ყოფისა და სულისკვეთების მატარებელი.

ყოჩაღად მორდეხ და დავიდ!

იმუშავეთ!

თქვენ ახალი ქვეყნის შვილები ხართ.

კოლმეურნეობა „მესამე ინტერნაციონალი“, რომელიც ატარებს უდიდეს სახელს, ღირსია გამარჯვებისა.

იგი გაიმარჯვებს.

მწერლები საოქტომბრო დემონსტრაციაში

ოქტომბრის დღესასწაულის დღეს, 7 ნოემბერს დილით ევ. ნინოშვილის სახ. მწერალთა სასახლეში, რომელიც მორთული იყო საზეიმოთ, თავი მოიყარეს პროლეტარულმა და საბჭოთა მწერლებმა, საიდანაც საკუთარი დროშით გაემართენ დემონსტრაციაში მონაწილეობის მისაღებად. დემონსტრაციაში მონაწილეობა მიიღო მწერალთა მთელმა აქტივმა.

ვეფხვის ტყაოსნის ისტორიიდან

11 ნოემბერს, ევ. ნინოშვილის სახელობის მწერალთა სასახლეში, გაიმართა საბჭოთა მწერლობის ფედერაციასთან არსებული სალიტერატურო წრის მორიგი სხდომა. თემაზე: „ვეფხის ტყაოსნის ნამდვილი დაბოლოების აღდგენისათვის“, მოხსენებით გამოვიდა პოეტი კ. ჭიჭინაძე. მომხსენებელმა განავითარა შემდეგი აზრი: ვეფხის ტყაოსნის ვახტანგისეული რედაქცია არის შემოკლებული ტექსტი პოემისა, და რომ ამ რედაქციისაგან განსხვავდებიან ყველა ძველი ხელთნაწერები, რომლებიც სჭარბობენ მას ათი თავით, ბოლოში. მომხსენებლის აზრით სამი პირველი თავი ამ ათი თავიდან (ინდო-ხატაელთა ამბავი) წარმოადგენს პოემის ნამდვილ დაბოლოებას. ამის დასამტკიცებლად, მან გაიმეორა მოსაზრებანი თავის წიგნიდან რუსთაველის გარშემო და წარმოადგინა დამატებითი ნამუშევარი ამ საკითხზე. მომხსენებელი ეხებოდა მთლიანად ტექსტუალურ კვლევას. მთავარი მოსაზრება: ძირითად უდაო ტექსტში სჩანს ინდო-ხატაელთა ამბავის დაწერის აუცილებლობა.

მომხსენებელმა თავისი მოხსენების მეორე ნაწილში გააკრიტიკა პროფ. კ. კეკელიძის მიერ „მნათობის“ № 7—8-ში მოთავსებული წერილი, რომელშიაც პროფ. კ. კეკელიძე ხემოხსენებულ ინდო-ხატაელთა ამბავს აკუთვნებს მეთექვსმეტე საუკუნეს.

მოხსენების შემდეგ გაიმართა კამათი, რომელშიაც მონაწილეობა მიიღეს: ი. გრიშაშვილმა, ... ქ. გამსახურდიამ და ი. გრიშაშვილმა.

X.

ექსპედიცია ფშავ ხევსურეთში

საქ. დრამკომის ინიციატივით გასულ ზაფხულში მოეწყო კულტ-ექსპედიცია ფშავ - ხევსურეთში. ექსპედიციაში მონაწილეობა მიიღეს საქ. წითელი ჯვრის საზოგადოებამ, საქ. დრამკომმა, მთიელთა კულტ-საზოგადოებამ, სახკინმრეწვმა, ცაკავშირმა და განსახკომმა. ექსპედიცია შესდგებოდა 17 კაცისაგან.

ექსპედიციამ დიდი პრაქტიკული მუშაობა ჩაატარა. გამართა ფშავ-ხევსურეთში წარმოდგენები სპეციალურად შერჩეულ პროგრამით (რეჟისორი ნ. გოძიაშვილი, აქტორები გ. ბუხნიკაშვილი, მ. კორინთელი, მ. გოგიაშვილი), გაიმართა კინო-სეანსები. ექსპედიცია უწევდა მოსახლეობას საჭირო დახმარებას. ჩაატარა მრავალი მოხსენებები და ბაასი სანიტ-ჰიგიენურ და სხვადასხვა მიმდინარე პოლიტიკურ საკითხებზე. მოწყობილი იქნა ორი დრამწრე. ექსპედიციის შემადგენლობაში შედიოდა პროლეტ. მწერალი ფ. ნაროუშვილი და მწერალი ქალი მარიჯანი.

ექსპედიციის ინიციატივით ტფილისში მოყვანილ იქნა 50 ახალგაზრდა ხევსური სასწავლებლად, რომლებიც განსახკომმა მოაწყო სხვადასხვა სასწავლებლებში, სტიპენდიების დანიშვნით.

საქ. დრამკომის გამგეობის სხდომაზე მოსმენილი იქნა ექსპედიციის მუშაობის შედეგები. დრამკომმა შეფობა აიღო ფშავ - ხევსურეთში მოწყობილ დრამწრეზე და მიაწოდა მას საჭირო სათეატრო საგნები.

ლიტქრონიკა

საკავშირო პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციის გაერთიანების საბჭოს პლენუმი.

30 ნოემბერს, მოსკოვში დანიშნულია საკავშირო პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციის გაერთიანების საბჭოს პლენუმი. დღის წესრიგში, სხვა საკითხებთან ერთად სდგას მოხსენება საქართველოდან: 1) დაკრულ მუშების მწერლობაში გაწვევის შედეგები, 2) თანამგზავრობა და მოკავშირეობა და 3) თეატრალური ფრონტი.

❦

უცხოელი და რუსი პოეტები ქართულად

პოეტმა **ვალერიან გაფრინდაშვილმა** დაამზადა დასაბეჭდათ უცხოეთის და რუსი პოეტების ლექსთა კრებული. კრებულში შევა ევროპია და რუსეთის გამოჩენილი კლასიკოსები, განსაკუთრებით ვრცლად იქნება წარმოდგენილი თანამედროვე რევოლიუციონური და პროლეტარული პოეზია. წიგნი დაახლოებით გამოვა 200 გვერდი, წიგნში მოთავსებული იქნება თარგმნილი პოეტების პორტრეტები. კრებულს გამოსცემს საბჭოთა მწერლების ფედერაციის გამომცემლობა „ფედერაცია“.

❦

„როცა მუნჯები ალაპარაკდებიან“.

გერცელ ბააზოვმა დასწერა პიესა: „როცა მუნჯები ალაპარაკდებიან“. პიესა მოწონებულია და მზადდება დასადგმელად მარჯანიშვილის ხელმძღვანელობით არსებულ თეატრში. აღნიშნული პიესა წარმოდგენილი იქნება აგრეთვე ქუთაისის სახელმწიფო თეატრში.

❦

„სანავარდო“ უკრაინულად.

უკრაინულ ენაზე გამოვიდა **დემნა შენგელაიას** რომანი „სანავარდო“.

❦

„სომხეთში“

დაიბეჭდა და ამ დღეებში გამოვა **ტიციან ტაბიძის** ახალი ლექსების წიგნი „სომხეთში“. გამოცემა სახელგამის.

❦

სარმას გამოფენა.

8 ნოემბერს, საქართველოს ეროვნულ გალერეაში გაიხსნა სარმას (საქ. რევოლიუციონური მხატვრების ასოციაცია) სამხატვრო გამოფენა. გამოფენაზე წარმოდგენილია 50-დე მხატვარი და 10-ზე მოქანდაკე. გამოფენა საზოგადოებაში დიდ ინტერესს იწვევს. გამოფენის შესახებ რეცენზია მოთავსებული იქნება ჩვენი გაზეთის მორიგ ნომერში.

❦

გამოვიდა და იყიდება ჟურნალი „პროლეტარული მწერლობა“ № 6—7

შინაარსი: **ამ. სტალინის** სიტყვა და საქართველოს პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციის ამოცანები; **ალ. მაშაშვილი**— განგაში (პიესა), **გ. ტაბიძე**— ყველა წითელ არმიელი იდგეს როგორც ლომი; **მ. გვალია**— ეხელტებილზე; **სიმ. წვერავა**—საწვრთნო ტრიბუნიდან; **გ. კაჭახიძე**—პანიკიორ არმიელებთან. **გ. კაჭახიძე**—ყაზარმის მწერლებს; **ირ. აბაშიძე**—დიდებული ტენისკი. **ირ. ჩარბაია** — ესტუზიასტები; **ა. ეარიძე** — საზღვარზე, **გ. ნატროშვილი**—სად ჭარი არტყეს არმიელის წითელ ფარაჯას, **ს. ეროისწმინდელი** — ჩარული, **მიხ. ჩიქოვანი** — თეთრი ქალაქი, **ნ. ლოკაძე**—საწვრთნო მურმანი, **ზ. დოლიაშვილი**—საბჭოდლო ცხენი, **ნ. დადიანელი**—ჩარაზენი, **დ. ჯლარკავა**— ლენინის ორდენი.

კრიტიკა და მეთოდოლოგია: **ბენ. ჟღენტი**—ბოლშევიზმის დროშა ხელოვნების გზებზე, **ნ. ბლუაშვილი**—წითელი არმია და პროლეტარული მწერლობის ამოცანები, **პ. მირიტაძე**—ლოკაფი საბრძოლო პოზიციებზე სამხატვროში, **ალ. ხულავა**—ომი და ლიტერატურა, **გ. ლეონიძე**—ქართული ქართული მწერლობა, **გ. ნატროშვილი** — ალიო მაშაშვილის „განგაში“-ს შესახებ. ბიბლიოგრაფია.

სარედაქციო კოლეგია

რ. გვეტაძე, ნ. მიწიშვილი, შ. რადიანი (პ.-მ. რედაქტორი), **ა. სულავა, ლ. ქიაჩელი, ს. ჩიქოვანი, ს. ჭვერავა.**

რედაქცია მოთავსებულია ევ. ნინოშვილის სახელობის მწერალთა სასახლეში, მაჩაბლის ქ. № ტელ. 1—65.

გამომცემელი — სახ. გამომცემლობა

მიიღება ხელისმოწერა 1932 წლისათვის სახელგამის შემდეგ ჟურნალებზე

„მ ნ ა თ ო ბ ი“ 12 ნომერი 9 წიგ.	1 წ. 12 მ. 6 თვ. 7—00 კ.
„პროლეტარული მწერლობა“ 12 ნომერი 9 წიგნად . .	1 წ. 6 მ. 6 თვ. 3—20 კ.
„ლიტერატურული გაზეთი“ 36 — ათიდღიური	1 წ. 3 მ. 40 კ. 6 თვ. 2—70 კ.
„პარტიული მშენებლობა“ 12 ორ დიდი ...	1 წ. 5 მ. 6 თვ. 2—50 კ.
„კომუნისტური რევოლიუცია“ ორ კვირეული . . .	1 წ. 6 მ. 6 თვ. 1—00 კ.
„ნ ი გ ნ ი“ ყოველ თვიური	1 წ. 8 მ. 6 თვ. 1—70 კ.
„ლიტერატურულ ფრონტზე“ ორთვეში ერთხელ (ყვამოდის ერთაისი)	1 წ. 8 მ. 6 თვ. 1—70 კ.
„პ ი ო ნ ე რ ი“ ორ კვირეული . . .	1 წ. 4 მ. 6 თვ. 1—70 კ.
„ო ქ ტ ო მ ბ რ ე ლ ი“ ყოველ თვიური . . .	1 წ. 3 მ. 6 თვ. 1—70 კ.
„კარმირ-აროღი“ (სომხურად)	1 წ. 3 მ. 6 თვ. 1—70 კ.
„ე ნ ი კ უ ვ ვ ე“ (თიურქულად)	1 წ. 3 მ. 6 თვ. 1—70 კ.

რადგან ყოველ ჟურნალისათვის წინასწარ დაწესებულია განსაზღვრული ტირაჟი, ამიტომ საჭიროა დაუყოვნებლივ დაასწროთ ხელისმოწერა.

ხელისმოწერა მიიღება:

1) ტფილისში — პერიოდიკის სექტორში ჯორჯაძის ქ. № 1. 2) სახელგამის ყველა მაღაზიებში — ტფილისა და პროვინციაში. 3) პერიოდიკის რწმუნებულებთან. 4) ფოსტა-ტელეგრაფის ყველა კანტორაში.

გ. ნატროშვილის წერილის დასასრული

ნებაში არ არის ობიექტიური თვისება, მაშინ არ არის თვისება არც ცნებაში. თუ შეგრძნებაში არ არის ობიექტიური ჭეშმარიტება, მაშინ არ არის აუცილებლობა არც ცნებაში". **В. Ралцевич „На два фронта**, გვ. 26).

ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ჩვენ საბოლოოდ გადარჩენილი შეგრძნების მომენტზე; ადამიანი მიდის შეგრძნებიდან თეორიტიულ შემეცნებისაკენ. „აზრი არ ფიქრობენ დუბლირებულად: მათ ემპირიული მომენტი უძევთ ერთ ჯიბეში, ხოლო თეორიტიული მეორეში, დებორინი ამბობს: სინამდვილე განსჯერეტის ფორმაში წარმოგვიდგება როგორც ბრმა, ჭოტებური საშუქო. მხოლოდ თეორიაში იღებს იგი გონიერულ ფორმას. ეს არაა მარქსის, ენგელსის და ლენინის აზრი, ესაა ჰეგელის და უფრო კი კანტის მოსაზრება". (იქვე). ასევე ითქმის დანიელის შესახებაც. მას მარცხენა ერთ ჯიბეში უძევს სამშობლო, როგორც ემპირიულ გრძნობითი საგანი, მეორე ჯიბეში კი შენახული აქვს სამშობლოს **ცნება.**

დანიელი ეხება რა საკითხის ფორმალისტურ დაყენებას, რომლის მიხედვით ხელოვნება მხოლოდ ხერხების ჯამია, სწერს: „მაგრამ არ უნდა გვეუშვათ შეცდომიდან, რომ ლიტერატურული ნაწარმოები **შეიძლება განხილულ იქნეს** სულ სხვაგვარადაც ... იმ საფუძველზე, რომ ფორმის და შინაარსის ერთიერთობა არის არა მიზეზობრივი, არამედ ... ხასიათის და ამიტომ თქმა იმისა, რომ თითქოს „ფორმა ქმნის შინაარს“ (**В. Шкловский „Поэтика“**, გვ. 123.) **ძნელად თუ მართალი:** ფორმა კი არ ქმნის შინაარსს, არამედ ორივე ისინი ე. ი. ფორმაც და შინაარსიც იქმნებიან ხელოვანის მიერ... **მაგრამ თუნდაც დავუშვათ** რომ ფორმა ქმნის შინაარსს, შინაარსი კი ვერ დავაცილებთ მხატვრულ ნაწარმოების კვლევის კანონიერებას მისი შინაარსის თვალსაზრისით, ვინაიდან მეცნიერული ცოდნა მოელის არა ... მხატვრის მხოლოდ მისი წარმოშობის კანონი“ (დანიელი **„О философии Грибоедова“**, გვ. 7).

პირველ ყოვლისა დანიელი გაბედულად ვერ იბრძვის ფორმალისტური თვალსაზრისისაგან. იგი იღებს ამგვარ შემთხვევებში დამოუკიდებლობას შკლოვსკის რეაქციული მეთოდოლოგიის მიმართ. დანიელის აზრით განიხილოს გრიბოედოვის პიესის შინაარსი, ხოლო მისთვის სულ ერთია—ეს შინაარსი ნაკარნახევია სოციალკლასობრივ გარემოს მიერ, თუ თვით მხატვრულ ფორმების იმანენტური განვითარების გზითაა შექმნილი. აქ აშკარავდება დანიელის იდეალისტური მეთოდოლოგიის ცენტრალური ძაფი. დანიელის აზრის მიხედვით მხატვრული ნაწარმოები შეიძლება შეიცავს იდეას, მაგრამ ეს იდეა არაა დამოკიდებული კონკრეტულ სინამდვილეზე, წინააღმდეგ შემთხვევაში რატომ არ ებრძვის დანიელი ფორმალიზმს? ეს უკანასკნელი იდეალისტური თვალსაზრისის ერთი ვარიაციაა და მაშასადამე, ბუნებრივად იცავს დანიელის სამშობლოს.

საერთოდ უნდა აღინიშნოს, რომ დანიელი ვერ ახერხებს ... ჩვენთან", „წარმოადგენს მკვდარ ნაწილს ჩვენი საკუთარი ცხოვრების". დანიელი ფიქრობს, რომ ჩვენ არ ვაძლევთ რა თავისთავს ამაში ანგარიშს, **„ჩვენ ვაზროვნობთ გრიბოედოვის სახეებით, დაახლოებით ისე როგორც ვაზროვნობთ მშობლიური ენის სიტყვებით"**, მკვლევარის აზრით გრიბოედოვის პიესა წარმავალს არ ეკუთვნის, „ის არ გამხდარა ჩვენთვის ჯერ უცხო სხეულად", „ის განაგრძობს სიცოცხლის სრული სიცოცხლით". ის ისევ საზოგადოებრივ ცხოვრების სხვადასხვა წრეებს აღელვებს თითქოს **„დღესაც დაწერილი"**. გრიბოედოვის პიესის ასეთი შეფასება მკვლევარის უდიდესი სუბიექტივიზმია და მეტი არაფერი. მხედველ პიესის ასეთი შეფასება გარეშე წარმოშობა კლასიური პირობებისა, გარეშე ისტორიული სიტუაციის გათვალისწინებისა კიდევ ერთხელ ადასტურებს იმ გარემოებას, რომ დანიელი, როგორც იდეალისტი უგულებელყოფს მატერიალურ ყოფას, რომელიც რევოლიუციის ახდენს იდეებისას და თვითაც განიცდის უკანასკნელთა აქტიურ ზეგავლენას, და პრიმატს ანიჭებს იდეას, რომელიც კონკრეტულ შემთხვევაში საფუძვლად უძევს მხატვრულ ნაწარმოებს. უდაო ცხადია, რომ დანიელის ვერ გაუგია დიალექტიკური მატერიალიზმის მთავარი დებულება არსის და აზრის მიმართების შესახებ. ამ თვალსაზრისით აზროვნების ტერიტორიის დიალექტიკა გამოხატულება სოციალურ-კლასიური სინამდვილის და საბოლოოდ მატერიალურ-საწარმოო ძალთა ურთიერთობის ვითარებისა. მათი ვითომ შეურყეველი იდეალიზმით მოგვიცვამს.

საბოლოოდ უნდა ითქვას, რომ დანიელის ნაშრომი გრიბოედოვის ფილოსოფიური მსოფლმხედველობის შესახებ მრავალ ანალოგიურ შეცდომებს შეიცავს, უკუღებულია სასტიკი ბრძოლა, წარმოებს ამ შეცდომების წინააღმდეგ. დანიელი ებრძვის პარივერზეის ვულგარულ მატერიალიზმს, იმის შესახებ, თითქოს მხატვრულ ნაწარმოებში დევილი არა ჰპოვებს იდეებს. ამ ბრძოლის დანიელი აწარმოებს არა დიალექტიური მატერიალიზმის, არამედ **იდეალიზმის პოზიციიდან.**

შევქმნათ პროლეტარული მუსიკა

13 ნოემბერს, ევ. ნინოშვილის სახ. მწერალთა სასახლეში საქართველოს პროლეტმწერალთა ასოციაციის მასიური სექტორის თაოსნობით მოეწყო მწერლების და კომპოზიტორების შეხვედრა. შეხვედრის მიზანი იყო მწერლებსა და მუსიკოსებს შორის მჭიდრო კავშირის დამყარება.

აზრთა გაცვლა - გამოცვლაში მონაწილეობა მიიღეს მუსიკოსებმა: კილაძემ, კ. ფოცხვერაშვილმა, გოკიელმა, მშველიძემ, აზმაიფარაშვილმა, ვ. დოლიძემ და მწერლებმა: რ. გვეტაძემ, ს. ჩიქოვანმა, ა. სულავამ, გრ. ცეცხლაძემ, ბეს. ჟღენტმა.

ყველა გამოსული ამხანაგები ერთხმად აღნიშნავდენ, რომ დღემდე არ არსებობს მწერლებსა და მუსიკოსებს შორის საჭირო კონტაქტი, რის გამოც ჩვენი მუსიკა ჩამორჩა თანამედროვე ტემპებს. გამოითქვა აზრი, რომ მუსიკალურ ფრონტის გასამხნევებლად, სისტემატიურად ეწყობოდეს მწერალთა და მუსიკოსთა შეხვედრები.

პრაქტიკული მუშაობის საწარმოებლად გამოყოფილ იქნა მწერალთა და მუსიკოსთა შერეული კომისია. კომისიის წევრებათ არჩეულ იქნენ, მწერლებიდან: ა. მაშაშვილი, ს. ჩიქოვანი და ი. აბაშიძე; მუსიკოსებიდან: კილაძე, გოკიელი და აზმაიფარაშვილი.

მწერალთა ბრიგადა ბამბის ავრალზე